

216

DEC 6 1955

VIENTYBĖ

LXIX M. 46 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. 1955 M. GRUODŽIO (DECEMBER 2 D. KAINA 10c.

DABAR

VLIKO PREZIDIUMAS ČIA, O VYKDOMOJI TARYBA EUROPOJE

Vliko prezidiumą sudaro J. Matulionis, J. Kaminskas ir H. Blazas, o Vykdomąją Tarybą — A. Devenienė, dr. P. Karvelis ir M. Gelžinis. — Tautos Fondo valdytoju išrinktas prel. M. Krupavičius.

Vilniaus seimas
Socialdemokratai
Apie autonomiją
Suomių pa. arimas

JUOZAS TYSLIAVA

Gruodžio 4 d. sukanka 50 metų, kai Vilniuje įvyko "pirmasis lietuvių tautos atstovų suvažiavimas", kuris vėliau buvo pavadintas "didžiuoju seimu". Dalyvių skaičiumi tas suvažiavimas iš tikrųjų buvo didelis, nes jamė dalyvavo apie 2,000 delegatų.

Bet savo nutarimais (žiūrėk 4 psl.), šių dienų lietuvių akiems žiūrint, jis buvo gana kuklus.

Suvažiavimas reikalavo "Lietuvai autonomijos su seimu Vilniuje..."

Net socialdemokratai, kurie praeito amžiaus pabaigoje reikalavo Lietuvai nepriklausomybės, Vilniaus suvažiavime pasitenkino tuo pačiu kuliu autonomijos reikalavimu.

Kad tai nebūtų, kaip sakoma, "iš pirmo išlaužta", aš čia paeitiu Lietuvos Socialdemokratų Partijos suvažiavimu, įvykusio 1905 m. gruodžio 5 d. Vilniuje, nutarimą:

"Susirinkimas nutarė kovoti už tai, kad ir Lietuvos gyventojai galėtų patis savo reikalais rūpintis, tai yra kovoti už politiską Lietuvos AUTONOMIJĄ (savavaldybą) su seimu Vilniuje, kurį turi rinkti visi suaugusieji (prisiekusieji 20 metų) Lietuvos gyventojai, vyrai ir moterys, lygiai lietuviai, žydai, baltarusiai, lenkai ar rusai, lygiai katalikai, pravoslavai ar liuteriai".

Tam Lietuvos socialdemokratų partijos nutarime — "visi už vieną, vienas už visus" — žodis "autonomija", matyt pačių nutarimų autorių, buvo pabrauktas.

Kaip ten bebūtų, tas "pirmasis lietuvių tautos atstovų suvažiavimas" Vilniuje vistiek buvo didelis.

Tai buvo pirmasis Lietuvos valstybinio savarankiškumo pasireiškimas.

Iki to laiko, iki 1905 metų revoliucijos, kurią faktiskai uždegė japonai, supliekę rusus Azijoje, visi sąjudžiai ir sukiliimai Lietuvoje vykdavo lenkiškame zenke.

Net 1863 metų sukilimas tebuvo paskutiniais Lenkijos-Lietuvos unijos sauleidžio spinduliai.

Tik šiame, nors ir kuklame savo reikalavimais, Vilniaus seime pradėjo brėžti Lietuvos nepriklausomybės aušra.

Vilniaus seimas, kurio metu išryškėjo ir jau besiformuojančių Lietuvos politinių partijų programos bei jų tikslai, buvo lyg žanga į tai, kas įvyko po 13 metų.

Bet ta autonomijos sąvoka lyg girnų akmuo, tebeslėgė ne vieno Lietuvos inteligento pečius.

Klausimas, ko iš tikrųjų Lietuvai reikia — autonomijos ar nepriklausomybės — dar nebuvo išspręstas net Petrapilio seime, Vasario šešioliktosios Akto paskelbimo išvakarėse.

Tik suomių veikėjai, seniai atsivaigę autonomijos pyragą, tada mūsiškiamis sakė:

"Nė negalvokite apie autonomiją. Jeigu norite būti laisvi ir laimingi, kovokite už nepriklausomybę. Pašalite mums — mes žinome, kas yra autonomija."

Baltijos Laisvės Rūmuose keturias dienas (lapkr. 24-27) posėdžiavo VLIKas. Politinių grupių atstovybės VLIKe padidintos: vieton vieno atstovo, kiekviena grupė dabar turi po tris atstovus. Kitas persitvarkymo žingsnis buvo sudarymas dviejų organų: trijų asmenų prezidiumo su būstine Amerikoje, ir trijų asmenų Vykdomosios Tarybos su būstine Europoje.

Išklausius įvairių referatų, kurių dalis lietė tarptautinių įvykių raidą ir tautines problemas išseivijoje VLIKas pasisluntė sveikinimo telegramas JAV prezidentui ir Valstybės Sekretoriui, pritarė Pasaulinio Lietuvių Seimo samanymui, kurį įgyvendinti kviečiamos JAV ir Kanados Bendruomenių vadovybės. Santykių su

lenkais klausimas įgijo daugiau reikšmės ir sudaryta komisija deryboms su lenkų egziliniams veiksniais: Vaclovas Sidzikauskas, prof. Juozas Kaminskas, ir dr. Antanas Trimakas. Viena rezolucija kviečia iš VLIKo pasitraukusias grupes vėl išjungti vienigonai latsavinimo veiklion.

VLIKo pirmininkui prel. Mykolui Krupavičiui po vienuolikos metų įtemptos veiklos nebekandidatuojant į VLIKo prezidiumą, išrinkti — pirm. Jonas Matulionis, Juozas Kaminskas ir Henrikas Blazas. Vykdo mojon Tarybon išrinkti pirm. Alena Devenienė, dr. Petras Karvelis ir Martynas Gelžinis. Tautos Fondo valdytoju išrinktas prel. Mykolas Krupavičius. Kitus Tautos Fondo narius ir statuto komisijos narius

paskirs VLIKą sudarančios grupės.

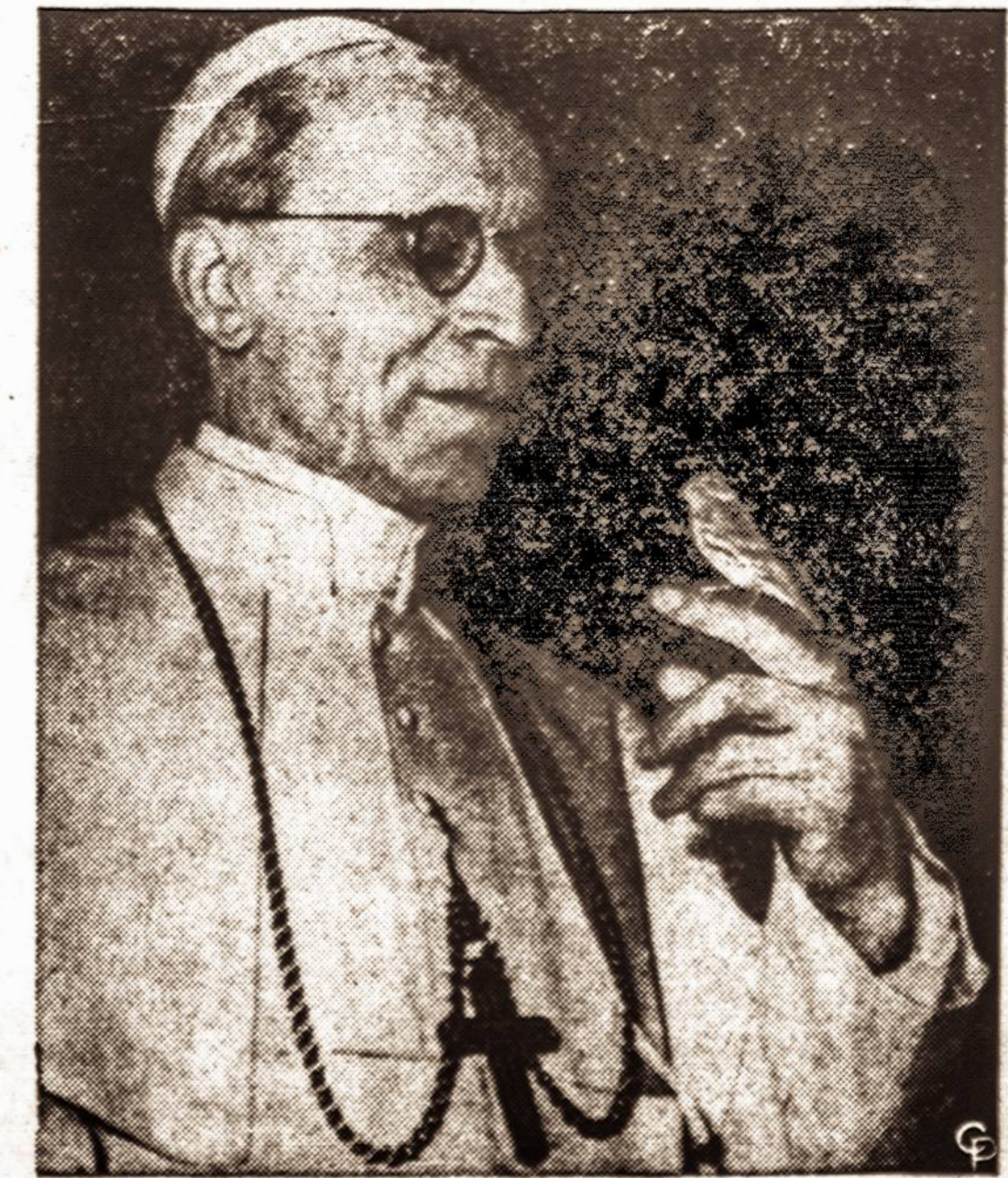
Alena Devenienė, naujai išrinkta Vliko Vykdomosios Tarybos pirmininke, vietoj pasitraukusio Karolio Zalkausko. Devenienė, kaip teko patirti, netrukus išvyksta į Europą.

Vokiečių parama mūsų gimnazijai

Krašto Valdybos pirmininkas Pr. Zuñdė lankėsi Bendruomenės reikalams Bonnoje. Pabėgėlių Reikalams Ministrijoje kalbėta dėl paramos Vasario 16 Gimnazijai. Ministrija paskyrė iš jos žinioje esančio kultūrinio fondo DM 1.000. — mokslo priemonėms išgyti ir pažadėjo ateiityje paremti Gimnaziją didesne suma. Lietuvių kolonijos statuso finansavimo reikalu aiškintasi su J. T. Augštojo Komisaros ir Pabėgėlių Banko atstovais. Principe yra galimybe gauti tam tikslui paskola. Daryta žygijų, kad būtų išmokėtas atlyginimas buv. lietuviams karo belaisviams, dirbusiems anglų ar amerikiečių žinioje. Tuo reikalu taip pat rūpinasi Užsieniečių Pabėgėlių S-ga Vokietijoje.

● Kipro salos arcivyskupas Makarios pareiškė, kad britai, pasikelbę apgulus stovį, elgiasi kaip Hitlerio naciai.

● Turkijos premjeras Menderes įteikė respublikos prezidentui Bayar savo atsistatydinimo pareiškimą.

Popiežius Pijus XII kalbasi su paukščiuku.

KRISHNA MENON NERVINOSI DEL BALTIJOS VALSTYBIŲ OKUPAVIMO

Praeitą sekmadienį per televiziją ir WRCA radio stotį buvo duotas pasikalbėjimas, Meet the Press programoje, su "skrajojančiu" Indijos ambasadorium Krishna Menon, kuris yra ministerio pirmininko Nehru dešinė ranka. Tarp kitų klausimų, kuriuos žurnalistai iškėlė Indijos ambasadoriui ryšium su pastaroju metu ypatingai pagyvėjusiu Indijos flirtu su Sovietais, buvo paklausta, kaip Indija, nuolat griežtai pasisakanti prieš kolonializmą, žiūrį į Sovietų okupavimą Baltijos valstybių, kurios jau yra paverstos ne kuo kitu kaip Sovietų Rusijos kolonijomis.

Iš pradžių Indijos ambasadorius bandė išsisukinėti, nesutikdamas su sovietinio kolonializmo termino vartojamu Baltijos kraštų okupacijos atveju. Žurnalistas Spiwak, iškėlęs šį klausimą, norėjo iš Menono išgauti pripažinimą, kad reikalas eina apie Baltijos valstybių paprastą užgrobimą iš Sovietų pusės. Menonas, tačiau, su tuo nenorėjo sutikti, sakydamas turįs tuo klausimu kitokią nuomonę: esą Baltijos kraštai tapę neatskirama Sovietų Sąjungos dalimi. Užnot prisipažinęs, kad Indija, būdama šiuo metu Sovietams pataikaujančiu "taikos apaštalu", vis dėlto pamiřta pasmerkti Sovietų užgrobimą buvusių nepriklausomų Baltijo kraštų, Krishna Menonas pradėjo tik

pulti amerikiečius, kad jie nekėlė Baltijos kraštų nepriklausomybės klausimo Teherano konferencijoje ir todėl negali būti kalbos apie tų kraštų užgrobimą iš Sovietų pusės. Bet ambasadorius Menonas negalėjo surasti jokio tvirto argumento Sovietų užgrobinui paneigti. Žurnalisto Spiwako prisiepyrimas išgauti atsakymą, atrodė, gerokai Menoną išerzinęs.

Prezidentas Eisenhoweris savo ūkyje, Gettysburg, Pa., moko anūkus kaip reikia važinėti, pasikinkusis Setlandijos veislės a rkliauką. Septynerių metų anūki David, kuris laiko vadeles, prezidentas sako: "Visada atsimink, kad ir su arkliu reikia švelniai elgtis". Be David, dviratyje sėdi jaunesnės jo sesutės: Susan ir Ann. Užpakaly, mj. John Eisenhoweris, mažų jų tėvas.

BRĖSTA NAUJAS KONFLIKTAS SU SOVIETAIS DĖL BERLYNO

Sovietų kurstomi, Rytų Vokietijos komunistai sako, kad netrukus jie užimsią visą Berlyną. — Sovietai nori nustatyti teisinę Berlyno miesto padėtį. — Dėl to kaltinama Genevos konferencija.

Berlynas vėl tampa šaliojo karo simboliu. Faktiskai, beveik nuo pat karo pabaigos, kai tik Vokietijos sostinė buvo padalinta į keturias zonas, amerikiečių, britų, prancūzų ir sovietų, prasidėjo nesutikimai. Buvo laikas, kai sovietai, norėdami vakariečius išstumti iš Berlyno, uždarė visas susisiekimo linijas. Tada vakariečiai, ypač amerikiečiai, susiekimui su Berlynu panaudojo savo galingąją aviaciją. Tuo būdu buvo išgelbėtos ne tik vakariečių igulos nuo bėdo, bet ir Berlyno gyventojai. Sovietai, pamatę, kad jie tuo būdu negali išstumti vakariečių iš Berlyno, nusileido.

Sovietų kurstoma, Rytų Vokietijos komunistų partijos vadovybė pareiškė, kad jau netoli ta diena, kada visas Berlynas priklausys Vokietijos laudžiai. Ko šia iš anksto suplanuota kampanija sovietai siekia? Aišku, jie siekia to paties, ko jie siekė iš pat pradžių, būtent, išstumti vakariečius iš miesto ir patiems jį užimti.

Kova paastėjo šiomis dienomis, kai Rytų Berlyno policija sulaukė Amerikos kongresmaną ir jo žmoną. Kadangi ši nauja sovietų kampanija lygiai liečia Vakarų sąjungininkus, lygiai Berlyno gyventojai bei jų civilinę administraciją, todėl klausimas nelengvai išsprendžiamas. Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriai Bonnoje ilgai šiuo

klausimų tarėsi ir pagaliau priėjo bendros nuomonės, būtent, kad sovietams rūpi nustatyti teisinę Vakarų Berlyno padėtį. Kadangi Vakarų Vokietija yra suvereninė valstybė, tai kam dabar turi priklausyti tos Berlyno zonos, kurias valdo amerikiečiai, anglai ir prancūzai?

Formaliai pavėsdami Berlyną valdyti komunistinei Rytų Vokietijai, sovietai tuo būdu nori išryškinti viso Berlyno miesto teisinę padėtį.

Londono, Washingtono ir Parizėje manoma, kad šis konfliktas dėl Berlyno, kurio rezultatu tuo tarpu dar niekas negali numatyti, yra tiesioginiai Genevos konferencijos nesėkmės padariniai.

APLINK PASAULI

- Generalisimo Franco, kalbėdamas su spaudos atstovais, pareiškė, kad Ispanijos monarchijos atstatymas esanti "istorinė ir tradicinė būtinybė". Jis nepasakė, kada Ispanija gaus karalių.
- Sovietų okupacijoje Latvijoje išleistas įstatymas, leidžias komunistiniam jaunimui, pagal savo nuožūrą, kovoti su mažamečių nusikaltimais.
- Dr. Alberto Gainza Paz, kuriam Argentinos valdžia grąžino la Prensa dienraščio nuosavybės teises, gruodžio 1 d. su žmona išskrido į Buenos Aires.
- Jungtinių Valstybių laivyno ir aviacijos instruktoriai padės Vakarų Vokietijai atstatyti savo armiją.
- Winstonui Churchillui 81 metų amžiaus sukakties proga prezidentas Eisenhoweris, per JAV ambasadorių Londone Aldrich, įteikė aukso medali.
- Naujasis Argentinos prezidentas Aramburu įsakė uždaryti peronistų partiją.
- Maskvos radijas praneša, kad Kamchatkos pusiasalyje išsiveržęs Bezimano ugnikalnis, kuris, manoma, buvęs ramus keletą šimtų metų.
- Austrijos vyriausybė pakartotinai pareiškė, kad ji gerbsianti kiekvieno politinio tremtinio teises ir suteiksianti prieglaudą.
- Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija ir Prancūzija, atskiromis, bet savo turiniu panašiomis notomis, išpėjo Sovietų Sąjungą, kad Berlynas tebėra keturių valstybių kontrolėje.
- Premjeras Edenas šaltai prėmė darbiečių pasiūlymą, pasikviesti vizitui komunistinė Kinijos premjerą ir užsienio reikalų ministrij Chou En-lai. "Aš nematau, kad dabar būtų tinkamas laikas pasinaudoti šiuo pasiūlymu", pareiškė Edenas.
- Prieš išvykdamas vizitui į Etiopiją ir Egiptą, Jugoslavijos prezidentas maršalas Tito, respublikos dešimtmecio sukačiai paminiči, pasikviėtė užsienio diplomatus ir kitus svečius, viso apie 1,000 asmenų, į vyriausybės rūmus Belgrade.
- Dvi moterys, 19 ir 25 metų amžiaus, teroristinės Malajų komunistų organizacijos narės, kartu su šešiais vyrais, Jungtinės Valstybės ruošiasi protestuoti prieš Sovietų kėšus pvesti rytų Berlyną komunistinės Rytų Vokietijos valdžios kontrolei. Tuo pačiu kartu Rytų Vokietijos komunistų vadai skelbia, kad jie netrukus pasimsią visą Berlyną...
- Maskvos radijas praneša, kad gruodžio 1 d. sovietų mokslininkų ekspedicija išvykusi į pietų ašgalio sritį.
- Maskvos radijas praneša, kad gruodžio 1 d. sovietų mokslininkų ekspedicija išvykusi į pietų ašgalio sritį.
- Maskvos radijas praneša, kad gruodžio 1 d. sovietų mokslininkų ekspedicija išvykusi į pietų ašgalio sritį.
- Sėdomis dienomis Santiago mieste, Kūboje, tarp studentų ir policijos įvyko susirėmimas, kurių metu sprogo dvi bombos. Studentai protestuoja prieš Batistos režimą.
- Airijos premjeras Costello parlamente pasakė kalbą, nukreiptą prieš britus, tebevaldančius Ulsterio provinciją šiaurinėje Airijoje. Ta pačia proga premjeras atsakė britams, kurie kaltina Airiją už vadinamųjų teroristų globojimą.
- Prieš išvykdamas vizitui į Etiopiją ir Egiptą, Jugoslavijos prezidentas maršalas Tito, respublikos dešimtmecio sukačiai paminiči, pasikviėtė užsienio diplomatus ir kitus svečius, viso apie 1,000 asmenų, į vyriausybės rūmus Belgrade.
- Dvi moterys, 19 ir 25 metų amžiaus, teroristinės Malajų komunistų organizacijos narės, kartu su šešiais vyrais, Jungtinės Valstybės ruošiasi protestuoti prieš Sovietų kėšus pvesti rytų Berlyną komunistinės Rytų Vokietijos valdžios kontrolei. Tuo pačiu kartu Rytų Vokietijos komunistų vadai skelbia, kad jie netrukus pasimsią visą Berlyną...
- Maskvos radijas praneša, kad gruodžio 1 d. sovietų mokslininkų ekspedicija išvykusi į pietų ašgalio sritį.
- Maskvos radijas praneša, kad gruodžio 1 d. sovietų mokslininkų ekspedicija išvykusi į pietų ašgalio sritį.
- Sėdomis dienomis Santiago mieste, Kūboje, tarp studentų ir policijos įvyko susirėmimas, kurių metu sprogo dvi bombos. Studentai protestuoja prieš Batistos režimą.

AR GYVULIAI NUJAUČIA NELAIMES?

Turbūt dažnam teko skaityti ar girdėti pasakojimus, kad gyvuliai nujaucia įvykstančias gamtos nelaimes. Ar tai tiesa? Šia tema patiekiamas sutrumpintas H. G. Meyyer straipsnis.

Užregistruota atveja, kai gyvuliai "nujaucia" žemės drebėjimus, ugnikalnių išsiveržimus ir oro katastrofas.

Ypač išgarsėjo Tesalijos ganalai. Ilgai prieš didelį žemės drebėjimą, įvykusį Graikijoje, jie pakilo ir toll nuskrudę neramiai suko ratu virš jūros.

Moteris ilgai gyvenusi Cilėje, pasakoja įdomią istoriją apie St. Juan žemės drebėjimą. Šioje vietoje dažnai įvyksta

žemės drebėjimų. Dažniausiai jie būna vakarais. Kiekvieną kartą prieš drebėjimą, šuo šliaužiodavo palange ir gailiai staugdavo. Lygiai po valandos prasidėdavo žemės drebėjimas. Dar įdomesnis dalykas pastebėtas 1942 metų popietį. St. Juan miestas yra lygumoje, kuri ribojasi su kalnu virtine. Tą popietį visi šio miesto sunys ir katės lyg pakvaišę išbėgo iš miesto į atvirą lauką. St. Juan gyventojams nesusipėjus atsistebėti šiuo nesuprantamu gyvulių elgesiu, prasidėjo baisūs žemės drebėjimas, paveręs miestą griuvėsiais.

H. v. Henting praneša, kad jau ilgesnį laiką prieš žemės

drebėjimą sunys taip savotiškai staugia ir kaukia, jog žemės drebėjimais gausiuose kraštuose, kaip Japonijoje ir Italijoje, gyventojai pažįsta šį "žemės drebėjimo staugimą" ir atitinkamai elgiasi.

Katės taip pat "instinktyviai nujaucia" žemės drebėjimus. Prieš tai jos suglandžia ausis, pasišiauria, dreba ir garsiai kniaukia. Kartą pastebėta, kaip katė atgabeno iki tol rūpestingai paslėptus kačiukus ir paliko juos žmonėms. Netrukus po to įvyko žemės drebėjimas.

Taip pat arkliai, kiaulės pakankamai jautrūs prieš žemės drebėjimą. Pav., kiaulės jau

dešimt dienų prieš drebėjimą buvo labai neramios ir ne taip šėdrios. Iš Graikijos pranešama, kad prieš drebėjimą kiauliai, nekremdami dėmesio į arti esančius žmones, neramiai šokinėdavo. Taigi šiuo atžvilgiu, kaip naminiai, taip ir laukiniai gyvuliai vienodai jautrūs.

Aišku, gyvuliai "nujaucia" ne tik žemės drebėjimus, bet ir kitas gamtos nelaimes. Zodis "nujausti" visur atsargiai vartojamas, nes tikrai nežinoma, ar tai ištikrųjų yra nujautilmas, nematomų ar būsimų dalykų regėjimas, kur nereikalinga jokių išorinių ženklų, ar ypatingas jautrumas pastebėti mažiausią aplinkos pasikeitimą.

Dar kitas įdomus reiškinys. Gyvuliai, kartą patyrę tokią gamtos nelaimę, daugiau toje pačioje apylinkėje nebegyvena. Garsiojo Mesinos drebėjimo metu pastebėta, kad jau daug dienų prieš ugnikalnio išsiveržimą, laukinės antys, žu vėdros, erėliai, pesliai, gyvenę Sicilijos salos viduje, pakilę į orą, be paliovos skraidė ratu, kol pavargę, turėdavo nusileisti. Keletą valandų prieš ugnikalnio išsiveržimą, visi kartu, draugai ir priešai, nenatūraliu, keistu pabėgėlių būriu išskrido ir vėliau buvo aptikti šiaurinėje Afrikoje. Po to per eilę metų buvo bandoma įkurdinti laukinius paukščius Sicilijoje, bet be pasėkmų.

Tas pats dalykas patirtas Turkijoje ir Japonijoje. Trisdešimtais metais Turkijoje įvyko ypač didelis žemės drebėjimas, nuo kurių paspruko visi laukiniai žvėrys, met lapės ir kiaulės. Buvo bandoma vėl apgyvendinti laukiniai žvėrys, bet veltui. 1923 metais Japonijoje Tokio miestą aplankė baisus žemės ir jūros drebėjimas, kurio metu žuvo šimtas tūkstančių žmonių. Japonijos Miškų instituto prof. H. Nagamari tvirtina, kad drebėjimo palytose srityse ilgus metus nepavyko įkurdinti laukinių žvėrių. Tik atgabenus Europos kiškius, tetervinius ir rusvituosius žvėris (briedžius, elnius, stirmas), šie apsigyveno katastrofos srityje. Jiems trūko to "jautimo", kuris vietinių žvėrių instinkta buvo išbulinėjęs.

Taigi, kaip gyvuliai nujaucia nelaimes? Ar tai yra paslaptin ga aiškiaregystė ar labai jautrus jautimo pastebėjimas?

Oro katastrofos palyginti jėgtai pasirodžia. Visada jas lydi atmosferiniai ženklai, kuriuos modernaus mokslo išbulinėti matavimo metodai gali nustatyti. Tai yra bešališkas faktas. Jis pakankamai išaiškina gyvulių sugebėjimus nujausti oro katastrofas. Taip pat žemės drebėjimai ir ugnikalnių išsiveržimai retai staigiai, be iš anksto pranešimo, prasideda. Dažnai ištasas dienas būna požeminis dundėjimas ir mažesni žemės smūgiai. Tačiau tokius išpažįjančius ženklus nevisada lydi katastrofos, todėl pavojingų sričių gyventojai dažnai nekrempia pakankamo dėmesio į juos. Kaip išaiškinti gyvulių, pripratusių prie tokių išpažįjančių ženklų, ypatingą sugebėjimą pastebėti, kada gresia neišvengiama katastrofa?

Ar reikia tikėti Fritsche, Bastian ir kitų pareiškimais, kad tai esanti taip vadinama pirminio jutimo sfera? Šiuo suprantama, kad be normalaus pastebėti sugebėjimo, reaguojančio į bet kokius švelnius ar šturktesnius jutimo erzinimus, dar yra jautrumas, kuris per samonę giliai siekia pasamone, kartais vadinama "kollektivia pasamone" ar "grupių siela".

Atselt pirminio jutimo sfera būtų ta pastebimo sritis, kuriai priklauso žmogaus ai-

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

111-15 Jamaica Ave.,
Richmond Hill, N. Y.
Virginia 6-1800

ELMHURST AUTO COLLISION REPAIRS

ZIGMAS ZALIAUSKAS, Sav.

Taisoma, parduodama, tarpininkaujama
ir padedama nupirkti automašinas.
Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.

90-30 43rd Ave. Elmhurst, N. Y.

Telefonai: IL 7-1400, IL 7-1437
Namų tel. GL 6-8659

LIETUVIAI ADVOKATAI

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVgreen 7-8067

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEWTON 9-6620

KĘSTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th ST.,
RICHMOND HILL 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

JUOZAS GRABAU

Licensed
REAL ESTATE BROKER

Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsite patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.

227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-7524

NORITE GEROS — MENISKOS

FOTOGRAFIJOS:

PORTRETO, SEIMOS, VAIKŲ, įvairių progų nuotraukų
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAZELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

DIDŽIOJO VIENYBĖS KONKURSO BALSAVIMAI JAU PRASIDĖJO...

Skaitytojas iškerpa kuponą ir jame surašo pavardes tų kandidatų, kurie, jo manymu, 1955 metais buvo ryškiausi savo srityse. — Reikia įrašyti po vieną kandidatą iš kiekvienos srities. — Kuponas su 10 sužymėtų asmenybių gražinamas Vienybės red. iki 1956 m. vasario 1 d.

RINKIMŲ DUOMENYS PAAIŠKĖS VIENYBĖS 70 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI KONCERTE, 1956 METŲ VASARIO 5 DIENĄ (4 V. P. P.) WEBSTER HALL (11 GATVĖ IR TREČIOJI AVENUE) NEW YORKE.

Visuomenininkai

- J. Audėnas
- S. Barzdukas
- Adv. S. Briedis
- Ligija Bieliukienė
- Dr. S. Bižis
- Alena Devenienė
- St. Gegužis
- Juozas Ginkus
- Kan. dr. J. B. Končius
- Adv. K. Kalinauskas
- Pr. Lapienė
- P. Pivarūnas
- Nadas Rastenis
- J. Šlepetys
- A. S. Trečiokas
- Ds. M. J. Vinikas
- Adv. J. R. Virbalis
- P. J. Žiūrys

Kultūrininkai

- A. Bendorius
- M. Gimbutienė
- Nora Gugienė
- Alf. Mikulskis
- J. Ošauskas
- Z. Ivinskis
- Dr. V. Sruogienė
- J. Puzinas
- Alice Stephens
- Dr. V. Tercijonas

Laikraštiniųinkai

- Henrikas Blazas
- Emilija Čekienė
- Vitalis Bukšnaitis
- Vyt. Meškauskas
- S. Narkelūnaitė
- Dr. J. Prunskis
- Bronys Raila

Studentai

- J. Bilėnas
- Ed. Kaminskas
- Vyt. Kavolis
- J. Kondratavičiūtė
- B. Juodelis
- L. Sabaliūnas
- R. Šilbajoris
- J. Špakavičius
- Giedrė Zaunūtė

Rašytojai

- Jonas Aistis
- L. Andriekus
- A. Baronas
- Stasius Būdas
- L. Dovydytė
- Antanas Gustaitis
- Nelė Mazalaitė
- Petronėlė Orintaitė

Sportininkai

- Algis Daukša
- Juozas Lapurka
- Johnny Podres

Skautai

- Alg. Banevičius
- V. Blumfeldas
- J. Benešūnas
- R. Kezys
- Č. Kiliulis
- Romas Pakalnis
- Vyt. Pileika

Verslininkai

- J. J. Bačiūnas
- C. S. Cheleden
- A. Varnas
- Wm. Vitkus
- Romas Viešulas
- J. Žilevičius
- Vitalis Zukauskas

Menininkai

- J. Augaitytė
- S. Baranauskas
- Adomas Galdikas
- H. Kačinskas
- Ona Kaskas
- E. Kuprevičiūtė
- Pranas Lapė
- Aleksandra Merker
- J. Pautienius
- J. Rajauskaitė
- Polya Stočkūtė
- Vincė Jonuškaitė
- V. K. Jonynas
- A. Varnas
- Wm. Vitkus
- Romas Viešulas
- J. Žilevičius
- Vitalis Zukauskas

Politikai

- Jonas Budrys
- Prel. M. Krupavičius
- Dr. P. Karvelis
- W. F. Laukaitis
- S. Lozoraitis
- Dr. B. Nemickas
- Antanas Ollis
- Vincas Rastenis
- S. Raštikis
- V. Sidzikauskas
- E. Turauskas
- J. T. Zuris
- P. Žadeikis
- K. Žalkauskas

Policija suteikia pirmąją pagalbą 16 metų Bronxo merginai, kuri nukrito iš trečio aukšto ir sunkiai susižeidė.

Žmogaus tikrasis turias yra tas gėris, kurį jis atlieka šiame pasaulyje. Mohammed Tas žmogus turtingiausias, kurio malonumai pigiausi.

KUPONAS

Didžiojo Vienybės konkurso (labiausiai pasireiškusių 1955 metais asmenybių dešimčiai išrinkti) kandidatai:
(Įrašykite vardą, pavardę).

1. Visuomenininkas .....
2. Politikas .....
3. Kultūrininkas .....
4. Rašytojas .....
5. Menininkas .....
6. Laikraštiniųinkas .....
7. Studentas .....
8. Sportininkas .....
9. Skautas .....
10. Verslininkas .....

Šį kuponą (su kandidatų vardais) reikia gražinti iki 1956 m. vasario 1 d. šiuo adresu: VIENYBĖ, 412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y.

AR ŽINOTE, KAD —

Jūsų laikraštis gali normaliai eiti tik tada, kai laiku užsimokėsite savo prenumeratą.

nes —

- a) popierio skolon niekas neduoda,
- b) darb/ninkas be atlyginimo nedirba ir
- c) paštas dykai laikraščio nesunčia,

todėl,

neatidėliodami siųskite savo prenumeratą ir patarkite kiekvienam tai padaryti.

Be to —

tapkite laikraščio geradariu — rėmėju, prie prenumeratos pridėdamas dolerį — kitą laikraščio patobulinimui

Nelaukite rytdienos,

bet šiandien pat imkite voką ir pasiųskite žemiau pridėtą atkarpą su pinigais.

VIENYBĖS kaina metams	
Jungtinėse Valstybėse	\$5.00
Kanadoje ir kitur	\$6.00

VIENYBĖ

412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Siunčiu savo prenumeratą \$ .....

Už naują skaitytoją .....

Laikraščio parėmimui \$ .....

Viso .....

Mano vardas .....

Adresas .....

VIENYBE

LITHUANIAN WEEKLY

Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA

Editor and Publisher

Evergreen 4-0862

Editorial and Business Office:

412 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Entered as Second Class Matter of Brooklyn, N. Y.

October 23, 1907 at the Post Office

Subscription Rates:

USA per year \$5.00

CANADA and other countries \$6.00

Advertising Rates on Application

Laiškai iš Lietuvos

Paskiausiu laiku gaunama gana daug laiškų iš Lietuvos. Savaimė suprantama, kad žmonės, gavę bent kuklią žinią iš savo artimųjų Tėvynėje, negali tuo nesidžiaugti. Bet taip yra tik dabar, paskiausiu laiku. Veltui iki šiol Amerikos lietuvius laukė žinios iš savo tėviškės. Jo gimtasis kraštas, sovietams jį okupavus, buvo lyg po katilu pavoztas. Net komunistams, savo sąžinę Lietuvos okupantams perdavusiems mūsų tautiečiams, dėl to kildavo rimtų abejonių. Nejaugi Lietuvos žmonės būtų tokie laimingi, kad jie net savo gimines Amerikoje užmirštų — nenorėtų su jais nei laiškais pasikeisti ir bent tuo būdu savo laime pasidalyti... Bet, kaip jau sakytą, paskiausiu laiku gaunama laiškų iš Lietuvos. Ką reiškia šis toks staigus pasikeitimas? Argi Lietuvos okupantai pagaliau būtų virtę jos geradėjais? Kaip žinoma, paskiausiu laiku sovietai suaktyvino savo propagandą dėl tremtinių grąžinimo į Lietuvą ir į kitas jų okupuotas šalis. Tą savo propagandą jie vadina "sniego operacija". Mat, sniegas tirpsta, pavasaris grįžta, ir jūs, tremtiniai, grįžkite kartu su paukšteliais... Ši aplinkybė iš dalies paaiškina ir tą laiškų iš Lietuvos rašymą. Kaipgi tremtiniai grįžti į Tėvynę, jeigu jis iš ten net laiško negauna?... Sovietai savo propagandai, kaip matome, panaudoja visas priemones — net masinį laiškų rašymo būdą. Bet būtų naivu manyti, kad tas laiškų rašymas reiškia Lietuvos okupacijos varžtų mažinimą arba, kaip kai kurie mano, net "padėties pasikeitimą krašte". Bolševikai nuolat keičia savo taktiką, bet jų tikslai tie patys.

TAI BUVO PRIEŠ 50 METŲ...

1905 m. gruodžio 4 ir 5 Vilniuje įvyko "pirmasis lietuvių tautos atstovų suvažiavimas", kuris vėliau buvo pavadintas "Didžiuoju Vilniaus Seimu". — Suvažiavimo 50 metų sukakčiai paminėti, Vienybė pakartoja jo nutarimų paskelbimą.

Pirmojo Lietuvių Tautos Atstovų suvažiavimo nutarimai, priimtieji Vilniuje viešuose posėdžiuose gruodžio 4 ir 5 (lapkričio 21-22) d. 1905 metuose. I. Dabartinis padėjimas Rusijoje ir Lietuvoje. Pripažindami, jog dabartinė caro vyriausybė yra pikčiausiu mūsų priešu, jog dabar prieš ją vyriausybę pasikėlė visų rusų valstijos kraštai, jog geresnį gyvenimą galima įgyti tik laimėjus kovą su senąja tvarka, susirinkime dalyvavusieji nutarė: šviestis, ristiis ir stoti kovon drauge su sukilusia visų Rusijos tautų liaudimi. II. Lietuvių autonomija. Kadangi Lietuvos gyventojų reikalai pilnai gali būti užgąndinti tikrai ir tikros mūsų krašto autonomijos (savyvaldos) ir kadangi norima, idant ir kitos Lietuvoje gyvenančios tautos galėtų pilna laisve naudotis, Lietuvos suvažiavimas nusprendė: Reikalaujama Lietuvos autonomijos su Seimu Vilniuje, išrinktu visuotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, nesikiriant lyties, tautos ir tikėjimo.

Toji autonomiškąjį Lietuvai turi būti sudėta iš dabartinės etnografinės Lietuvos, kaip po branduolio, ir tu pakraščių, kurie dėlėi ekonomiškių, kultūrinių, tautiškių arba kitų priežasčių traukia prie branduolio, ir kurių gyventojai priklausyti prie jo panorės. Kadangi susirinkę Vilniuje ant lietuvių suvažiavimo Suvalkų gubernijos lietuvių vienbalsiai pripažino reikalingu drauge su kitų gubernijų lietuvių kovoti už autonomiškąją Lietuvą, tai susivažiavimas nutarė, kad Suvalkų gubernijos lietuvių turi būti priskirti prie autonomiškos Lietuvos. Santykiai su kaimyniškomis Rusijos šalimis turi būti paremti ant federacijos pamatų. III. Kokiū būdu iškovoti autonomiją. Kad įgyti autonomiją, pirmiausiai reikalinga yra galutinai sugriauti dabartinę prispaudimų tvarką. Tam tiksliu reikiama vienyti visas Lietuvos politiškių partijų ir pavienių ypatų pajėgas. Susivienijus namieje, pridėra mums jungtis su visomis kitomis Rusijos tautomis, kurios padeda griau-

Fordo imperijos šešėliai: paveiklinoje senasis Henry Fordas (dešinėje) ir jo sūnus Edsel, Stovi, Henry Fordas II, bendrovės prezidentas, su savo broliais, Bensonu (kairėje) ir William Clay — viceprezidentais.

Atviras laiškas Amerikos lietuviams

Vokietijoje ir Austrijoje likusių lietuvių pabėgėlius nuo komunizmo daugumą vietų aplinkiai ir susipažinam su jų vargais. Ypatinai skurdus gyvenimas gausių šeimų, nes juo didesnė šeima, tuo mažiau jie gauna šalpos iš vokiečių valdžios. Labai gaila mažų vaikų, kurių čia yra daugiau kaip 2,000. Jų tėveliai neturi iš ko Kalėdų šventėms dovanelių su teikti ir todėl Kalėdų šventės jų neaplinkys. Būkite taų Jūs Amerikos lietuviai, jiems tas Kalėdų šventės ir kiekvienas, kas galite, pasiūskite Kalėdų šventėms kad ir mažą auką į BALF Centrą ULRA 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. BALF Centras greit perduos ir čia bus išdalinta Kalėdų šventių proga vaikams. Kap. dr. J. B. Končius BALFO Pirmininkas Tikrai iškalbus yra tas žmogus, kuris sako tikrai tai, kas reikalinga. La Rochefoucauld

Karalienė motina Elzbieta, Londono universiteto garbės pirmininkė, įteikia teisių daktaro laipsnį Madam Pandit, Indijos politikei.

Adomas Mickevičius LIETUVOS MIŠKAI

(Ištrauka iš poemos "Ponas Tadas") Jūs vienminčiai didžiųjų mūsų pranokėjų, Svitze, Bieloviežo, Paneriuos šlamėje, Jūs girių milžinai, kur galvas vainikuotas, Dabimot Mindaugui ir Vyteniu per puotas, Ir Gedeminui, kai kalnuose Panerių medžiojo, Ir kai ant lokio kailio išdidus svajojo, Klausydamas slaptingosios dainos Lizdeikos, Skęstas srovių garsuos Neris, sraunios Vileikos, Sapnavo jį užburtą vilką geležinį, Ir kai dievų nugirdęs balsą pirmutinį, Ikiūręs Vilniaus miestą Lietuvoj galinga, Kaip tarp vilkų ir stumbrų vilką paslaptingą! Kaip Romos vilkė, Vilnius davė mums garsiuosius Kęstutį, Algirdą ir jų ainius drąsiosius, Kurie garbingai kovės ir gerai medžiojo, Ir mūsų priešus mušė ir žvėrių jieskojo. Iš to medžioklės sapno mūs tėvai patyrė, Kad Lietuvai reiks nuolat geležies ir girių. Miškai! Juk pastarasis net po jus medžiojo, Karalius, kurs kepurę Vytauto nešiojo, Karalius, Jogailaičių ainis paskutinis, Gerbjas senuosius papročius senos Tėvynės.— Tėvynės medžiai, jei Dievai Aukštieji Man leis jus pamatyti, prieteliai senieji, Ar dar aš rasiu jus? Ar jus dar gina laikas? Jus, po kuriuos žaidžia dar būdams mažas vaikas, Ar tas Baublys galutiniai dar nepranyko, Kurio vidū laikai jau kambarį paliko, Kur dvylika žmonių net gal vakarienauti? Ar Gojum Mindaugo dar neimta prekiauti? Paminklai mūsų, kiek kasmet jį sunaikina Pirkliai, maskoliai, kiek svetur jį išdangina. Net paukščiui vietos nēr, ir jie dažnai jau tyli, Net dainiams, kur miškus taip pat, kaip paukščiai, myli..

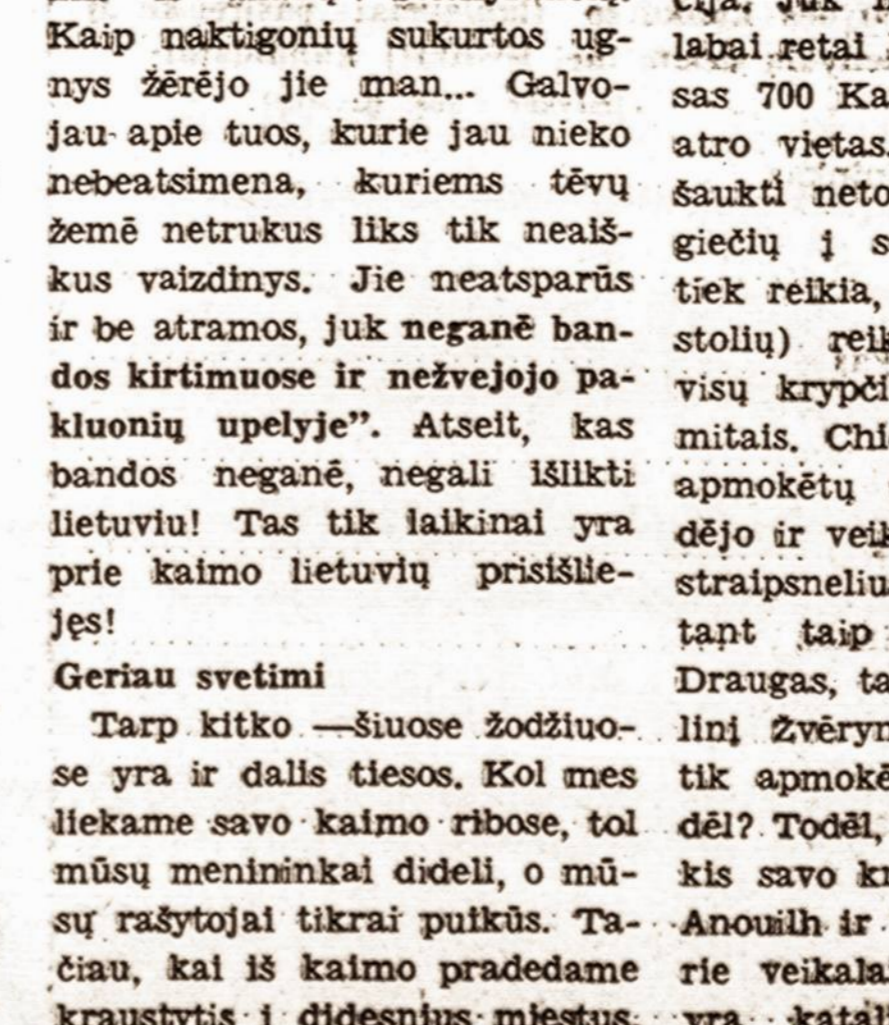
Enciklopedijos redagavimas

paskirstytas iki galo Lietuvių Enciklopedijos redakcijos kolektyvas, posėdžiavęs spalio 30 d. Bostone, tolesnį enciklopedijos redagavimą pagal atskirus raides pasiskirstė šitaip: K iki KJ imtinai—J. Puzinas Kl ikigalo— Pr. Cepėnas L raidė — J. Girmius M iki Mn imtinai—Puzinas Mo iki galo ir N —Pr. Cepėnas O ir P iki Pi imtinai—J. Girmius Pl iki galo, Q ir R iki Rh imtinai — J. Puzinas Ri iki galo ir S iki Se imtinai Pr. Cepėnas Sf iki galo — J. Girmius S ir T — J. Puzinas U, V, W ir X — Pr. Cepėnas Z, ž ir papildymai — J. Girmius Raldės L bus išleistas atskirai tomas LIETUVA, kurį redaguoja V. Macijūnas. Prašomi visi kas turi kokios nors medžiagos, ypatinai liečiančios Lietuvą ir lietuvių, ar šlaip kokių pagėdąvimų siūsti juos LE redaktoriams šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija, 265 C Street, South Boston 27, Mass.

Teatrinė temom (2) TRYS DRAMOS IR JŲ TRAGEDIJA

Kodėl vengiama statyti gilesnius veikalus.— Dešros su kopūstais skaniau už prancūziškus paštetus.— Sunkumai rasti bendrą kalbą.— Apie veiklą sprendžiant iš autoriaus gyvenimo.

(Taša iš perieito numerio) Vytautas Mėskauskas Kaimiškas lietuviškumas 1953 m. rudenį kiek susipažinęs su skėmos "Pabudimu", pareiškiau abejones, ar tas veikalas greitai išvys mūsų sceną, nes, rašiau tada, veikalas stato didelius reikalavimus režisorius ir artistams. Autorius greitai išrodė, kad suklydau. Jis pats "Pabudimą" pastatė Montrealyje, o vėliau parodė ir Torontė. Bet po to aš vėl likau teisus. Chicaga pasidienko tik kitu skėmos veikalu "Vienas ir Kiti", paprasčiausniu ir silpnesniu. Kodėl? To dėl, kad "Pabudimas" prašoka mūsų masinį skonį, nėra taip sakant grynai "lietuviškas" ir verčia žiūrovą galvoti. Žodis "lietuviškas" idėjai ir kabutes, nes paprastai pas mus lietuvišku vadinama tik tai, kas yra susiję su kaimu. Kaip liudininke galiu pačiuoti dr. J. Deveikę, kuri neseniai rašydama apie mirusį dailininką P. Kiaulėną pareiškė, jog jis mums neatrodė pakankamai lietuviškas, nes jo paveiksluose neuztikam lietuviško peizažo. Kad jis visdėlio lietuvišką, savitas, pastebi tik svetimi. Ištikro, lietuviškais paveikslais mes vadiname tokius, kuriuose matosi sugrūžęs rūpinantis ir šiandimis stogas! Štai kitas liudininkas — M. Katiliškis. Jis kalbėdamas apie savo "Užuovėją" taip prasitaria: "Panūdau užrašyti gimtosios šalies valzdus, kol jie gyvi ir plačiai apžvelgiami, kol jie nevirto sunkiai belikvina ma vaikystės pasaka, tik retomis iš ūkanų beisnyrančia. Kaip naktigonų sukurtos ugnys žerėjo jie man... Galvojau apie tuos, kurie jau nieko nebeatsimena, kuriems tėvų žemė netrukus liks tik neaiškūs vaizdinys. Jie neatpažins ir be atramos, juk neganė bandos kirtimos ir nežvejojo pakluonių upelyje". Atseit, kas bandos neganė, negali išlikti lietuviu! Tas tik laikinai yra prie kaimo lietuvių prisilėjęs! Geriau svetimi Tarp kitko —šiuose žodžiuose yra ir dalsis tiesos. Kol mes liekame savo kaimo ribose, tol mūsų menininkai dideli, o mūsų rašytojai tikrai puikūs. Tačiau, kai iš kaimo pradėdame kraustyti į didesnius miestus, gilpanėms i didesnes problemas, mūsų rašytojai pradėda mažėti. Mat, miestelėnų pro-

AAdm. Richard E. Byrd kalbasi su spaudos atstovais Washingtono, prieš išvykdamas penktajai ekspedicijai į pietų ašigali.

pasirenkami tokie autoriai, negalima tikėtis mūsų paramos. Atseit, prieš ką nors statant, reikėtų pasitarti ir su kunigaiss. Kai nėra vadovėlio Reikia pastebėti, kad šiuo atveju kun. J. Prunskis buvo labai geroje pozicijoje. Jis po ranka turėjo juodu ant balto parašyta, kas gera ir kas ne. Tačiau j tuos rankvedžius patenka tik pagarsėję rašytojai. Kas gi atsitiktų, jei turstumeim reikalo su gilesniu savo rašytojų veikalų, apie kuri aukštesni autoritetai dar nėra pasakę savo žodžio. Praktika rodo, kad tokiais atvejais elgiamasi taip: žiūrims, ar autorius yra "mūsiškis", sakytorius, išėjęs iš ateitininkų tarp ar ne. Jei mūsiškis, pvz. J. Jankus, jis gali nuklysti, sakykim, į lytinių aistrų valzdavimą, už tai jis negiriamas, bet ir didelis skandalas nekeliamas. Jei tą patį daro L. Dovydėnas, tada šaukiama, kad griunami mūsų moralės pagrindai. Kai vienas leidėjas norėjo paskelbti Drauge savo leidžiamų knygų sąrašą ir į jį įtraukė V. Krėvės Danguis ir Zemės Sūnus, iš to sąrašo apmokėto skeibimo kažkoks "politrukas". Krėvės veikalus išbraukė. Atrodo, kad Draugo žmonės bijo, kad Krėvė, beklaidžiodamas tarp žemės ir dangaus, kaip kur gali nuklysti. Bet kai Krėvė mirė ir buvo nulydėtas i lapus, atseit, mišę katalikiškai nuomonė apie jo Danguis ir Zemės sūnus pasikeitė. Gal jis ir neblogas esąs! Tokia "politika" kartais gali sudaryti ir visą juokingą situaciją. Pavyzdžiui, kai Vienybė pradėjo spausdinti Guareschi Don Kamillus Mažąjį Pasaulį, i tai buvo žūriama kaip i eilinę Vienybės pastangą suniekinti kungius, bet tą veikalą vėliau išleido Vencuelios tėvams salesiečiams, jis jau buvo garsinamas kaip smūgis Italijos katalikių partijai. Nelaimė, kiek vėliau Guareschi buvo pasodintas karejman už Italijos krikščionių demokratų politikos de Gasperi apsmėijimą. Tas įvykis sumaišė visas kortas. Tai, žinoma, smulkmenos, bet jos būdingos, jas pavertus miekais visas pastangas suakabėti kultūros reikalais. Juk kultūra neimama be rimties laisvės. (Bna daugiau).

PAS MUS

A. Augūnas sūnčia linkėjimus iš Floridos, kur jis su žmona bus iki pavasario. Dabartinis Augūnų adresas: 1608 S. N. St. Lake Worth, Fla.

Algirdas Jonys (Januškevičius), mūsų bendradarbis iš Riverside, N. J., buvo susirgęs ir kurį laiką gulėjo ligoninėje. Sveiksta.

Jurgis Valaitis, inžinierius, žinomas vietos veikėjas, susituokė su Nijole Mačiūnaite. Santuoka įvyko Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Rapolas Skipitis buvo atvykęs iš Chicagos dalyvauti New York'e keturias dienas užtrukusiame Vilko posėdyje.

M. Karpavičienė, ilgametė Vienybės skaitytoja, netrukus išvyksta į Floridą.

L. Točionis, brooklynietis, ne seniai grįžęs iš Waterbury, Ct. pasakoja, kad praeitą vasarą įvykusio potvynio žymės ten dar tebematomos.

J. A. Stiklorius, advokatas, mažlietuvių veikėjas, buvo atvykęs iš Philadelphiajos dalyvauti Vilko posėdyje.

Jonas Krūžė, paskiausiu laiku dirbęs ALT sekretoriato Chicagoje, yra susirgęs širdimi ir, kaip Vitalis Bukšnaitis, jo globėjas, praneša, tuo tarpu net lankytojų negali priimti.

K. Barauskas, prof. M. Biržiškos žentas, apie kurio širdies ligą jau buvo pranešta, mirė lapkričio 24 d. Los Angeles, Cal. Liko žmona, trys maži vaikai ir uošvis.

Emilija Čekienė, nuolatinė mūsų bendradarbė, 1956 metų sausio mėnesį pradeda redaguoti moterų puslapį Vienybės.

J. Ginkus, A. Novickis ir A. Starkus, ALTS, ALT Sandaros ir Krikščionių Demokratų iniciatoriai, lapkričio 29 d. Apreiškimo parapijos salėje buvo sušaukę organizacijų atstovų pasitarimą Didžiojo Vilniaus Seimo 50 metų sukakties minėjimo reikalu.

Pranas Rimkus, neseniai įsigijęs gražų motelį Livingston, Cal., siūnčia linkėjimus savo draugams, gyvenantiems rytinėse valstybėse.

Stepas Vykintas, mūsų bendradarbis Vokietijoje, šiomis dienomis minėjo 50 metų amžius ir 30 metų žurnalistinio darbo sukaktį.

Juozas Mikuckis, poetas, praeitą savaitę buvo atvykęs iš Baltimorės aplankyti savo draugų New York'e.

L. Mikulskytė, mūsų laikraščio skaitytoja, netrukus žada vykti į Floridą.

J. Pautienius, dailininkas, kurio vardas figūroja Vienybės konkurse, praeitą sekmadienį Chicagoje buvo sunkiai sužeistas pravažiuojančio automobiliaus.

New Yorkas ir Apylinkė

JOKUBAIČIO IR STRUMSKIENĖS VESTUVĖS

Marijona Jokubaitienė

Praeitą sekmadienį, lapkričio 27 d. 5 v. p., Apreiškimo parapijos bažnyčioje įvyko Jurgio Jokubaičio ir Marijonos Strumskienės santuoka, kurios akta atliko kun. N. Pakalnis. Jaunosius prie altoriaus palydėjo Robertas Norkus ir Ona Stepanaukienė. Tai, pabrėžiant, buvo jaunosios žentas, o pamerge — artimiausia jos draugė, specialiai su vyru, Jonu Stepanauku, atvykusi iš Scranton, Pa. Nuotaka buvo aukso ženkle: jos galvą puošė aukso lapų kaspinas, vilkėjo aukso išsiuvinėta brokado suknelė, avėjo auksiniais batais, o pečius dengė stilingas žebenkštis kailių apsiultas.

Santuokos akto metu, vargonininkui Sakui grojant, operos solistė Vincė Jonuškaitė giedodavo Ave Maria. Bažnyčia buvo arti pilnio žmonių, daugumoje jaunųjų draugai bei jų pažįstami.

Apie 7 val. vakare, puošniame Forest Hills Inn viešbutyje, įvyko vestuvių puota, kurioje dalyvavo jaunųjų šeimos nariai ir artimiausi jų draugai. Puotos dalyviai tuojau buvo vaišiniami skaniais gėrimais ir lengvais užkandžiais. Vėliau, vakarienės metu, Juozas Garšva atidarė programą ir pakvietė svečius pareikšti savo linkėjimus jaunavedžiams. Buvolū buvo jaunosios žentas, o pamerge — artimiausia jos draugė, specialiai su vyru, Jonu Stepanauku, atvykusi iš Scranton, Pa. Nuotaka buvo aukso ženkle: jos galvą puošė aukso lapų kaspinas, vilkėjo aukso išsiuvinėta brokado suknelė, avėjo auksiniais batais, o pečius dengė stilingas žebenkštis kailių apsiultas.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas įvyko praeitą sekmadienį, lapkr. 27 d. Apreiškimo parapijos salėje. Įžanginę kalbą pasakė V. Alksninis. Jis ir programą pravedė. Po Amerikos ir Lietuvos himnų, plk. Vėbra skaitė įdomią paskaitą, susijusią su Lietuvos kariuomenės atkūrimu. Muz. M. Liuberskio vadovaujamas skautų Vyčių oktetas padainavo keletą dainų. Apie šį oktetą tiek būtų galima pasakyti: jo dainavimą reikėtų įreikorduoti į plokšteles, nes, laikui bėgant, jis gali sunykti, kaip ir daugelis kitų gerų kvartetų ar chorų, nepalikę savo gražaus darbo vaisių. Kepalaitė paskambino pianu keletą muzikos kūrinių. Maironio vardo

seštadienės mokyklėlės mokiniai pašoko pora lietuviškų šokių. Vadovavo Jankus. Dar kartą pasirodė skautų oktetas, kurio publika nenorėjo paleisti nuo scenos.

Visuomenės žiniai

Lietuvių Tautinis Akademiniš Sambūris šiemet švėčia savo 6-rių metų įsisteigimo savo 6-rių metų sukaktį. Ta proga š. m. gruodžio 10 d., šeštadienį, 7 val. v., Winter Garden salėje 1883 Madison St. Brooklyn, N. Y. ruošia iškilmingą minėjimą.

Programoj: prof. Jono Balio paskaita, Skautų Vyčių oktetas ir pobūvis.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

L. T. A. S. Valdyba

Gruodžio 3 d. 7.30 v. v. Skautų Būklė, 193 Grand St. Brooklyn, įvyks skautų tėvų ir rėmėjų susirinkimas.

Minėjimas, užsitęsęs apie porą valandų, buvo įdomus. Po programos buvo šokiai, Zemu-tinėje salėje Kaunas ir Klau-nė svečius vaišino valgiais ir gėrimais. Publika? Visi patri-jotingi lietuviai dalyvavo, bet tenka apgailėti, kad jų skaičius kasmet vis mažėja. Pa-menam, kaip prieš 3-4 metus dalyvaudavo tūkstantinė mi-nia, dabar ją skaitome tik šim-tais. Naujai atvykusieji per-greit paskesta materializmo bangose. Pr. N.

Atmintinos vestuvės

ELIZABETH, N. J. — Nesenai čia įvyko gražios ir atmin-tinos vestuvės, vietos lietuvių parapijos bažnyčioje susituokė Florencija Adomūnaitė su Po-vilu Karveliu. Puota įvyko Lie-tuvių Laisvės salėje. Vestuvių puotoje šeiminingavo jaunosios brolis Edvardas Adomū-nas. Jam buvo nemažai darbo, nes puotoje dalyvavo apie 300 asmenų. Be vietinių svečių, puotoje dalyvavo Bučienė iš Baltimorės, Karvelis su dukra iš Waterbury, Klimienė su dukra iš Long Island, Brillienė iš Pennsylvanijos, Baulionienė iš New Yorko ir daugelis kitų. Jaunieji, medaus mėnesį praleidę Indiana valstybėje, jau grįžo į Elizabethą. E.

Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimas

New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis visuotinis susirinkimas įvyks gruod. 11 d. (sekmadienį) 12:15 Apreiškimo parapijos mokykloje (kampas North 5th St. ir Havemeyer) Brooklyn 11, N. Y. Darbų tvarkoj numatomi šie pranešimai:

Dr. V. Kanauka: Apie vėžio ligą ir jos gydymą (pagrindinis pranešimas). Dr. A. Starkus: Apie vėžio patologiją (koreferatas). Dr. J. Dičpinigaitis: Konservatyvus ir bio-

cheminis vėžio gydymas (koreferatas).

Valdybos pranešimai: pirmininko, sekretorių ir išdininoko. Revizijos Komisijos pranešimas.

Dr. V. Tercijonas: Apie N. Y. L. Gydyt. Dr-jos prisijungimą prie Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos.

Naujos Valdybos ir Revizijos Komisijos rinkimai. Einamieji reikalai ir sumanymai.

Draugijos narių ir svečiai gydytojai, dantų gydytojai ir farmaceutai prašomi dalyvauti. Dr. V. Tercijonas

DIDYSIS, TRADICINIS Naujųjų Metų Sutikimas

Rengiamas: Sviesos Sambūrio, Lietuvių Sporto Klubo, Studentų Santaros

GRUODŽIO 31 D. 9:30 v. v.

GRAND PARADISE DIDŽIOJOJE SALEJE 320 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Programoje: poetas humoristas Antanas Gustaitis ir balerina Svetlana Vasiliauskaitė.

Baletas, vaišės su šampanu, staigmenos. Mėgiamas JOE THOMAS ORKESTRAS

BILJETŲ KAINA: \$5.00 užsisakant iš aukšto \$3.00 moksliv. ir kariams

Stalai užsakomi, skambinant: VI 9-5097 arba HY 7-2754

Sekmadienį, 1955 m. gruodžio 4 d. 4 v. p. p.

GRAND PARADISE SALEJE, 320 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SVIESOS SAMBŪRIO New Yorko skyrius rengia

VINCO KRĖVĖS-MICKEVICIAUS MIRTIES METINIŲ

MINĖJIMĄ

Programoje: K. OSTRAUSKO paskaita "V. Krėvės kūrybinis veržumas", A. MERKELIO paskaita "V. Krėvė kūrėjas ir žmogus", aktorai T. DAUBARAITĖ ir K. Vasiliauskas atliks ištraukas iš V. Krėvės raštų.

Kartu įvyks V. Krėvės knygų ir istorinės medžiagos paroda, rengiama talkininkaujant Laimos knygynei ir Lietuvių Enciklopedijos leidyklai.

Įeinant aukojama. Rengėjai

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS, RESTORANAS

SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parėngimams, etc.

Vyt. BELECKAS

savininkas
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje, yra švieži, nes jie atgabenami lėktuvais.

Šiuos tikrus, lietuviškos gamybos, sūrius Petras Lisauskas pristato visoms krautuvėms rytinėse valstybėse.

Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.

Lietuviški sūriai, kurių Petras Lisauskas pataria tuojau užsisakyti, turi visas tas teigiamas kokybes.

Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų, kiaušinių.

Atsiminkite: Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

Petras Lisauskas lietuviškus sūrius reguliariai pristato siems savo atstovams: V. Abečlūnas, New Britain, Conn. ir Boston Co., Elizabeth, N. J.

PETRAS LISAUSKAS
Lietuviškų sūrų Atstovybė Rytinėse Valstybėse
64-09 Clinton Ave., Maspeth, N. Y.
Telefonas TW 4-8887

LIETUVIS PERKA TIK PAS LIETUVIŲ!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
MARIJONA STRUMSKIENĖ, savininkė
JURGIS JOKUBAITIS, vedėjas
322 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089
Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 20 metų.

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GĖJAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimams. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8802

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
3% A YEAR
Latest Interest Rate Compounded Quarterly
Deposits made on or before 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

GR. 3-9865
GLENN'S RESTAURANT CABARET-BAR
CABARET — BAR
CH. GLENN, Sav.
Čigonų muzika — dainos — baletas. Kas naktį šokiai su čigonų europišku orkestru iki 3 val. ryto.
GERIAUSI VALGIAI — ZEMOS KAINOS
219 2nd Ave. (cor. 14th St. New York City

JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9533.

JOSŲ VISOKERIOPUI TURTIU APDRAUSTI
JUOZAS ANDRIUSIS
Atstovauja pirmajam draudimo įstaigai.
Gyvybė apdraudžiama per Travelers Ins. Co. Hartford, Conn.
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
238 Leonard St. Brooklyn 11, N. Y.
EV. 7-8247.

Tel. Virginia 9-3112
PARK FLOKIST
Matthew Mazeika
Gėlės pristatomos | bet kuria pasaulio vieta.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Aven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
Karys ir Alvinas Buividal
Vakarais muzika prie baro.
Vienas iš gražiausių kabaretų miesto. Geriausias rūšies maistas, įvairiausis gėrimai.
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765